

Remissvar - Betänkande SOU 2019:42 Digifysiskt vårdval -Tillgänglig primärvård baserad på behov och kontinuitet

IT&Telekomföretagen, som är en arbetsgivar- och branschorganisation inom Almega, tackar för möjligheten att lämna remissvar till betänkandet Digifysiskt vårdval och vill framföra följande.

Digitala vårdmöten är sedan flera år en etablerad vårdform som ger många möjlighet att tillgodose sina vårdbehov utifrån sin unika livssituation. Att det digitala vårdmötet dessutom kommit att bli en självklarhet för många medborgare gör att de inte kan tänka sig att ersätta digitala möten med mer traditionella, utom i de fall då så krävs av medicinska skäl. Vision e-hälsa 2025 har också tydligt uttryckt att "med hjälp av e-hälsa ska individen vara i centrum, verksamheter ska få hjälp att utvecklas och vården och omsorgen ska vara jämlik, effektiv, tillgänglig och säker." Att visionen nu börjar få daglig tillämpning är en realitet. Alla som är involverade inom vården ges genom det digitala helt nya förutsättningar att verka och det gäller för såväl vårdpersonal som patienter och anhöriga. Arbetsmiljön förbättras, dygnet runt-monitorering m.m. skapar ökad trygghet för patienten.

Vi instämmer i bedömningen att det är helt nödvändigt att vården i stort utvecklar sina arbetssätt och tar till vara de möjligheter till effektivisering av befintliga arbetsprocesser som digitaliseringen medför. Detta för att möta de utmaningar som en allt äldre befolkning skapar i samhället, med fler kroniskt sjuka och multisjuka och med en ökad belastning på såväl primär- som specialistvård. En sådan utveckling skulle också innebära att fler kan ta del av de begränsade resurser som finns inom medicinteknik på ett annat sätt än tidigare. Det kan bli handla om monitorering, ökad användning av sensorer och diagnostik som kan utföras utanför vårdens fysiska lokaler.

För IT&Telekomföretagen är det centralt att digital vård styrs av individens eget val, att det digitala är en del av den totala vården och att den är lika bra och lika ändamålsenlig som övrig vård.

I dagsläget varierar möjligheterna för en individ att använda digitala kontaktvägar, service och arbetssätt, beroende på diagnos, situation och regional tillhörighet. Här behövs en diskussion kring hur det i större utsträckning kan skapas ett bredare utbud av olika typer av digitala tjänster anpassade efter olika individers situation och efterfrågan. Genom en sådan utveckling skulle potentialen att på riktigt ta tillvara digitaliseringens möjligheter till skräddarsydda patentlösningar öka och bli verklighet.

IT&Telekomföretagen är helt övertygade om att en fortsatt utveckling av digitala vårdtjänster är viktig för att effektivisera sjukvården, förbättra tillgängligheten för patienten och öka kvaliteten.

När det gäller utvecklingen av digitala lösningar är vår uppfattning att det är marknadens aktörer som, gemensamt och i nära samspel med användare och den offentliga sektorn, skapar den framtidens vård med nya digitala vårdinnovationer. Därmed vill vi också poängtera vikten av att regioner och t.ex. Inera, söker nära samverkan med marknaden och använder upphandlingar klokt för att driva på innovation och framtida lösningar. Ett exempel på när detta inte har skett rör den nationella listningstjänsten för vårdval som en del i en nationell

portal, som Inera sedan länge arbetat med. I detta arbete togs tyvärr inte marknadens kunskaper och förmågor tillvara i den utsträckning som man borde.

En grundförutsättning för en digital vårdframtid är att man, bl.a. i samband med upphandlingar, öppnar upp den digitala vårdinformationsstrukturen och att man använder sig av nationella och internationella standarder. Svenska företag ligger i dag i framkant och är till och med ledande inom vissa digitala vårdområden. En fortsatt samverkan mellan det offentliga och näringslivet kommer att kunna leda till nya innovationer och därmed exportmöjligheter till nytta för svensk ekonomi.

Avslutningsvis instämmer vi i utredningens förslag i kapitel 10.2.1 *Utredningens överväganden om alternativa system* att vägen framåt är att integrera den digitala och den fysiska vården, såsom i alternativ 3, och inte som i alternativ 1 och 2, som behandlar digital vård som en egen vårdnivå, separerad från dagens fysiska vårdvalsutförare är inte att föredra.

Med vänlig hälsning

Åsa Zetterberg
Förbundsdirektör

Lars Lundberg
Näringspolitisk expert